

Asia: Vesienhoidon ympäristötavoitteet ja poikkeaminen; työryhmän mietintö VN/30326/2022

Valtioneuvosto

Lausunto

1 Johdanto

Valtioneuvosto on pyytänyt lausuntoa työryhmän mietinnöstä, joka koskee vesienhoidon ympäristötavoitteista poikkeamista. Työryhmän mietintö on perustelumuuisto ja ehdotus lakimuutoksille vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annettuun lakiin, ympäristösuojelulakiin sekä vesilakiin. Lakimuutosten tarkoitus on vastata paremmin EU:n vesipuitedirektiivin (VPD) tavoitteita.

2 Lausunto

Pyydettynä lausuntonaan Luonnonvarakeskus esittää seuraavan.

Kansallista lainsäädäntöä on tarpeen uudistaa vastamaan paremmin EU-tasoisien VPD:n tavoitteiden toimeenpanoa. Ei ole tarkoituksenmukaista, että VPD:n tulkintoja vahvistetaan ylimmissä kansallisissa tai EU:n oikeusasteissa.

Ehdotetut lakimuutokset nopeuttavat lupaprosesseja, koska poikkeamispäätöksiä voidaan tehdä myös VPD:n suunnittelukauden ulkopuolella.

VPD:n tavoitteena on vesimuodostumien vähintään hyvä tila. Uudessa lakiehdotuksessa vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä pykälässä 20 c § ehdotetaan, että tavoitteista voidaan poiketa ja poikkeamislupa myöntää uudelle vesien tilaa todennäköisesti edelleen huonontavalle hankkeelle, jos vesimuodostuma ei todennäköisesti saavuta hyvää tilaa muutoinkaan. Vesienhoito on pitkäjänteistä työtä kuten 6 vuoden sykleissä tapahtuva suunnittelu ja tavoiteasetanta on osoittanut, joten hyvää huonommassa tilassa olevan vesimuodostuman parantumista pitkällä aikavälillä ei pitäisi estää uusilla hankkeilla ja poikkeamispäätöksillä. Ehdotettava lainsäädäntö mahdollistaa myös erinomaisessa tilassa olevien vesimuodostumien heikentämisen hyvään tilaan poikkeamispäätöksillä, mikä voi lisätä ristiriitoja ko. vesimuodostuman valuma-alueella toimivien eri elinkeinojen tai vapaa-aikatoimintojen välillä.

Sirpa Thessler

Johtaja, Luonnonvarat

Lausunnon valmistelijat: Ryhmäpäällikkö Sirpa Piirainen ja tutkija Jukka Ruuhijärvi